

»Djevojačka soba«

Projekt »Djevojačka soba« temelji se na trodijelnoj prezentaciji segmenata vezanih uz dizajniranje i prikaz predmeta svakodnevnne uporabe, stil odijevanja, a zatim i socijalnu konotaciju koju određeni predmeti unutar stila, čine u raznim vremenima i društvima.

Jedan segment predstavljanja čini koncept Tajči Čekade¹: na gradskom trgu grupa ljudi nositelja odjevnih predmeta predstavlja drugoj grupi – gledaocima, koji su ovdje u samoj srži događanja, objekte asocijativno povezane uz sintagmu "visoka moda". Time oni gestom upućuju na cilj da publika postane dio predstavljanja, odnosno izlaganja (performansa). Gledatelj postaje izravni sudionik radnje prikazivanja uz trenutnu mogućnost izraza doživljenog.

Daljnji segment čini postava dijela predmeta vezanih uz memorabilije u intimnom prostoru djevojačke sobe. Ovi su predmeti izloženi u zatvorenom javnom gradskom prostoru i u Izložbenom prostoru "Isa".

Keramičari – Roberto Aiudi, Elda Čekada, Duška Gržeta, Tomica Gržeta, Vera Gambar Mišćević, Dubravka Mage, Luigi Montereali, Snježana Nemarnik, Vesnica Popović, Nikolina Ružić, Ivna Safundžić, članovi udruge Interinova u suradnji s multimedijalnom umjetnicom Tajči Čekada izradili su eksponate ove izložbe. Tajči Čekada ovdje se javlja kao autorica nacrtu keramičkih komponenata korzeta kao i ukupnog dizajna i izrade tekstilnog dijela odjevnih predmeta.

U izradi predmeta keramičari Interinove koriste tehnike paljenja keramike: Villanova, Buccero, Hispano-maurski odsjaji, Raku, Goli raku, Saggara itd. Nijansirajući pigment i paleći glinu na određenoj željenoj temperaturi kao rezultat djelovanja javljaju se boje, valeri i tekstura predmeta. Svjetlost u Hispano-maurskoj tehnici, tekstura jednog raku paljenja ili pak boja kombinacije glazura ili Saggara, spretno su kontrolirani način izražajnosti svakog rukopisa. Spoj izraza i namjere prezentiran je u korzetu, cipeli, ogledalu, lepezi, torbici, naočalama ili kutiji.

Zašto korzet ili pak visoka peta ili grudnjak? Sjećamo se akcija pokretanih za prava žena, među kojima je jedna održana 7. rujna 1968. godine, za vrijeme održavanja izbora za miss Amerike. Akciju je održalo oko 400 žena iz udruge Radikalne žene New Yorka. Ta grupa žena organizirala je demonstracije ispred Historic Atlantic City Convention halla u Atlantic Cityu New Jerseyu. Slična je akcija ponovljena i 1970. godine na Sveučilištu Berkeley u Kaliforniji. U tim su demonstracijama učesnice sakupile predmete za koje se smatra da simboliziraju višestoljetnu podčinjenost žena u društvu. Tako su u kantu (pod nazivom "Freedom trash can" – "kanta oslobođenja") bacile visoke pete, umjetne trepavice, viklere, šminku, ženske modne časopise, Playboy, grudnjake i korzete s idejom da ih se odbaci iz uporabe i zapali. Tada ova "kanta oslobođenja" nije zapaljena. Prisjećajući se tih događanja, a ujedno još uvijek vidljivih nejednakosti u našem društvu, odlučili smo dovršiti posao pa korzete stvarno "zapaliti" i to na temperaturama od 800 do 940 °C, zatim ih odjenuti i potom izložiti.

Zašto smo izabrali ovu temu? Zahvaljujući upravo tim i sličnim ženskim akcijama u prošlosti, žene danas imaju slobodu nositi korzet, ali i ne moraju, mogu nositi hlače a i ne moraju, mogu bojiti kosu a i ne moraju, mogu se šminkati, nositi viklere ili ne, mogu rađati djecu ili ne. Dakle, uspjeh u primjeni deklariranih ljudskih prava postignut je onog časa kada su svi ljudi jednako slobodni izabrati odnosno kreirati svoj izgled ili pak svoj životni put.

Tako danas naš izbor odjeće i popratih predmeta koji služe postizanju određenog izgleda zapravo jest izbor načina predstavljanja dijela vlastitog identiteta odnosno artefakata koji to sugeriraju. Svoje izvorište ti objekti nalaze i u tzv "visokoj modi". Kako kaže prof. Ante Tonči Vladislavić u predgovoru jedne publikacije: *"... Ideja je da moda mora biti referencijalna, pa i onda kada se radi o smrti njezinih izvora. Ona zato propituje sve ostatke prošlosti: sjećanje na luksuz, ručni rad i individualnu kreaciju, spojivih vrijednosti, ali čiji je rezultat nova vrijednost: nespojivi citati potiru sjećanje i izvor sjećanja rezultirajući novim modnim značenjima. U svojevrsnom izvrtanju i ironiziranju značenja ne nalazimo protest, već strukturirani sustav pristajanja, spajanja, suživota kao potvrdu stalnosti glavnih načela modnog sustava."* Autor ovog teksta sugerira nam i čitljivost unutar ponuđenih identifikacijskih svojstava, pa kaže *"...Nalazimo se u precizno uspostavljenom sustavu koji želi biti shvaćen kao uređeni sustav znakova: slika koja se može čitati. Ta je slika svake sezone zbroj senzacija, sjećanja i naslućivanja spojenih u odnose materijala, boja i definiranju same siluete. U pojedinačnoj i kolektivnoj memoriji krije se i izlazi svake sezone na vidjelo žudeno simboličko blago koje može, i to samo načas, označiti i mimikrijski zakriti one stvarne pojedinačne kao i kolektivne želje. Pitanje same mode, dakle, nije ni zaštita ni ukrašavanje, već napor konstituiranja novog poretka slike, identiteta kao slike između društvene situacije i osobnih žudnji..."*

Interinova

¹ Tajči Čekada je multimedijalna umjetnica iz Rijeke koja djeluje na području modnog dizajna, kostimografije, performansa i fotografije. Do sada je realizirala jedanaest samostalnih modnih revija, sedam samostalnih izložbi te sudjelovala na velikom broju skupnih revija, izložbi i performansa u galerijama i muzejima Rijeke, Osijeka, Zagreba, Splita, Sarajeva, Stuttgarta, Beograda, Berlina, Pariza...Članica je strukovnih udruženja HDLU i ULUPUH. (Više informacija na www.tajcicekada.com)